

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 5339/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Luonnonvarakeskus, 0244629-2
Osoite: Latokartanonkaari 9, 00790 HELSINKI

Hakemus

22.06.2026, sähköpostitse

Tutkimussuunnitelma, yleisten ja harvinaisten kääpälajien vuorovaikutukset lahupuulla (Luonnonvarakeskus)

Kantokääpä (*Fomitopsis pinicola*) ja juurikääpä (*Heterobasidion parviporum*, H. annosum) esiintyvät hyvin yleisenä Etelä-Suomessa. Lajit esiintyvät sekä lehti- että havupuilla, yleisimmin kuitenkin kuusella sekä jo kuolleella puulla. Lajit muodostavat monivuotisia itiöemiä.

Rusokääpä (*Pycnoporellus fulgens*) ja rusokantokääpä (*Fomitopsis rosea*) esiintyvät harvinaisempina ja rusokääpä esiintyy kantokäävän valmiiksi lahottamalla puulla, kun taas rusokantokääpä voi esiintyä samalla puulla molempien kanssa.

Tutkimuksessamme selvitetään kyseisten sienilajien yhteisesiintymistä havupuulla ja niiden välisiä vuorovaikutussuhteita, joita tutkitaan elävistä sienirihmastoista laboratoriomenetelmin.

Tarkoituksena on kerätä kesän-syksyn 2026 aikana kyseisten kääpälajien itiöemistä näytepaloja, joista eristetään rihmastoja Luken kantakokoelmiin. Keruu liittyy Luonnonvarakeskuksen omarahoitteiseen tutkimusprojektiin sekä ulkopuolisen rahoituksen hankkeisiin.

Keräys on tarkoitettu suorittamaan pääkaupunkiseudun metsiköissä joissa tiedetään esiintyvän erityisen paljon rusokantokääpää, joka on kerättävistä lajeista harvinaisin. Näytteen keruu suoritetaan siten, että keruulla ole vaikutusta lajien esiintymiseen alueella. Tutkimuksessa ei myöskään vahingoiteta eläviä puita tai kerätä puunäytteitä.

Tarkka näytteiden keruumäärä määrittyy maastohavaintojen perusteella, mutta tarkoituksena on kerätä yksi sieniyksilö maapuuta kohden, joten kunkin lajin näytepalamäärä jäänee pariin - muutamaan kymmeneen.

Metsiköt joihin haetaan keruulupaa:

Sipoo Paippisten luonnonsuojelualue (Rörstrandin suojelualueet)

Sipoo Kummelbergenin luonnonsuojelualue

Helsinki Kivinokan vanha metsä

Espoo Träskändan kartanon vanha puisto Espoo Luukin ja Kaitalammen luonnonsuojelualueet

Espoo Elfvikin metsä

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että tutkimuslupa myönnetään ainoastaan Metsähallituksen hallinnoimille luonnonsuojelualueille.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan kantokäävän (*Fomitopsis pinicola*), juurikäävän (*Heterobasidion parviporum*, *H. annosum*), rusokäävän (*Pycnoporellus fulgens*) ja rusokantokäävän (*Fomitopsis rosea*) itiöemien näytepalojen keräämiseen Espoon Laajalahden ja Elfvikin metsän luonnonsuojelualueella sekä Kummelbergenin luonnonsuojelualueella ja Rörstrandin vanhan metsän luonnonsuojelualueella. Näytteiden keruu tulee tehdä säästävaisesti ja huolehtia siitä, ettei sienten monimuotoisuuteen tule vaikutuksia.

Lupa-alueet on esitetty liitteessä 1.

Elfvikin metsän luonnonsuojelualue on Senaatti-kiinteistöjen hallinnassa. Tämän luvan voimaantulo Elfvikin metsän luonnonsuojelualueen osalta edellyttää, että hakijalla on Senaatti-kiinteistöjen suostumus suunniteltuun näytteenottoon.

Näytteenoton lisäksi lupa sallii liikkumisen Laajalahden luonnonsuojelualueella polkujen ulkopuolella, kun se on näytteenoton kannalta tarpeen. Muu liikkuminen polkujen ulkopuolella on Laajalahden luonnonsuojelualueella kielletty.

Lupa koskee seuraavia henkilöitä: X X.

Alkaa: 01.07.2026

Päätyy: 31.12.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitus aika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Rörstrandin vanhan metsän luonnonsuojelualue ja Kummelbergenin luonnonsuojelualue on perustettu valtioneuvoston asetuksella Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista (332/2021) Uudenmaan maakunnan edustavien soiden, lintuvesien, lehtojen, vanhojen metsien sekä meri- ja saaristolunnon eliöstön säilyttämiseksi luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaamiseksi tai ennalleen saattamiseksi, saaristokulttuurin edistämiseksi, perinnemaisemien ylläpitämiseksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten. Alueella ovat voimassa luonnonsuojelulain (9/2023) 52 § §:n rauhoitussäännökset. Lain 51 § mukaan alueella saa Metsähallituksen luvalla kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta varten.

Laajalahden luonnonsuojelualue on perustettu asetuksella Laajalahden luonnonsuojelualueesta (974/1989). Alueella on sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten tappaa tai pyydystää eläimiä sekä kerätä vähäisessä määrin kasveja ja niiden osia sekä linnun pesiä (asetus 974/1989: 5 §). Asetuksen 4 § nojalla alueella on sallittua liikkua jalkaisin tai pyörällä ainoastaan sitä varten merkityillä poluilla sulan veden aikana.

Elfvikin metsän luonnonsuojelualue on perustettu asetuksella YmA 333/2021. Alueella ovat asetuksen (YmA 333/2021) 3 § nojalla voimassa luonnonsuojelulain (9/2023) 52 § mukaiset rauhoitusmääräykset. Luonnonsuojelulain 51 § mukaan luonnonsuojelualueella on mahdollista sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla kerätä sieniä, kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivinäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten.

Luvalla tehtävä hakemuksen mukainen näytteenotto on tieteellistä tarkoitusta varten tehtävää toimintaa, eikä vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta, kun lupaehdot ja alueiden yleiset rauhoitusmääräykset otetaan huomioon. Näytteenottomäärät ovat pieniä, eivätkä ne vaaranna lajien esiintymistä alueella. Näytteiden keruu tehdään säästävaisesti ja siinä huolehditaan siitä, että sienten monimuotoisuuteen ei tule vaikutuksia.

Laajalahden luonnonsuojelualue kuuluu Laajalahden lintuvesi -nimiseen Natura-alueeseen (FI0100028, SAC/SPA). Rörstrandin vanha metsän luonnonsuojelualue kuuluu suurimmaksi osaksi Rörstrandin vanha metsä -nimiseen Natura-alueeseen (FI0100069, SAC) ja Kummelbergenin luonnonsuojelualue Kummelbergen-Natura-alueeseen (FI0100099, SAC). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura-alueiden suojeluperusteina olevia luonnonarvoja, eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siksi tarvetta.

Lupaehdot

Elfvikin metsän luonnonsuojelualue on Senaatti-kiinteistöjen hallinnassa. Tämän luvan voimaantulo Elfvikin metsän luonnonsuojelualueen osalta edellyttää, että hakijalla on Senaatti-kiinteistöjen suostumus suunniteltuun näytteenottoon.

Liikkumista Laajalahden linnustollisesti arvokkailla ranta-alueilla tulee näytteenoton

aikana välttää linnustoon kohdistuvan häirinnän välttämiseksi. Lupa ei sisällä oikeutta liikkua laidunalueilla karjan ollessa laitumella.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 49 § 51 § 52 § 56 §
Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 17 a §
Valtioneuvoston asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista (332/2021) 2 §
Ympäristöministeriön asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista 15.4.2021/333 3 §
Asetus Laajalahden luonnonsuojelualueesta (974/1989): 4 § ja 5 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5 §, 21 § ja 24 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026): 3 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

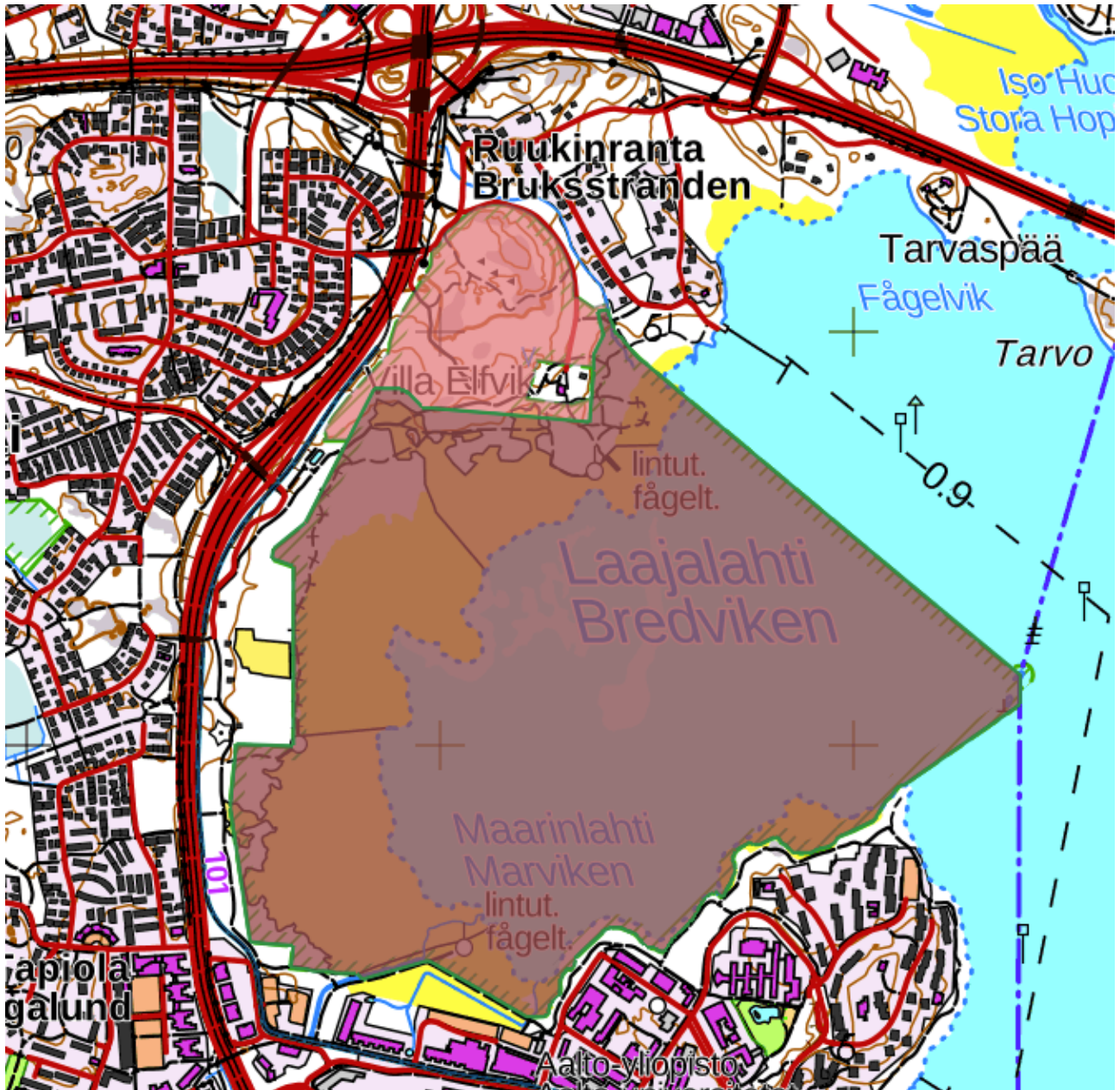
Liitteet:

Lupa-alueet
Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Senaatti-kiinteistöt
Espoon kaupunki
Sipoon kunta
Lupa- ja valvontavirasto
Uudenmaan luonnonsuojelupiiri
Elfvikin luontotalo

Laajalahden luonnonsuojelualue ja Elfvikin metsän luonnonsuojelualue (punainen). Elfvikin metsän luonnonsuojelualue on Senaatti-kiinteistöjen hallinnassa. Metsähallituksen luvan voimaantulo Elfvikin metsän luonnonsuojelualueen osalta edellyttää, että hakijalla on ennen Senaatti-kiinteistöjen suostumus suunniteltuun näytteenottoon.

VALITUSOSOITUS

Metsähallituksen Luontopalvelujen päätökset luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa (Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134.2 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta.

Lähtämisaikakohdan määrittäminen saapumisaikakohdaksi edellyttää, että lähtämisaikakohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Osoite: Raudanrakentajantie 5 00520 Helsinki
Faksi: 029 56 42079
Puhelin: 029 56 42000
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi